

دوفصلنامه پژوهش‌های قرآنی در ادبیات، سال هفتم، شماره دوم، پیاپی (۱۰)، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

تأثیر قرآن و روایات بر دیوان اشعار ناصر بخارانی (علی‌اکبر افراسیاب‌پور).....	۱-۱۸
نصوص قرآنی در دیوان عبدالرحیم برعی (مسعود باوان‌پوری، نعیم عموری و ترکس لرستانی).....	۱۹-۳۲
بررسی وجوه اشتراک و افتراق نمایش‌نامه‌ی «أهل الکهف» اثر «توفیق الحکیم» و داستان قرآنی اصحاب کهف براساس تفاسیر (وصال میمندهی و فاطمه جمشیدی).....	۳۳-۴۶
بازتاب اندیشه‌ها و مضامین دینی و قرآنی در داستان‌های کوتاه بنت‌الهدی صدر (مهدی جوان‌یخت، محمد میر و علی‌اصغر حبیبی).....	۴۶-۶۴
نظم در تفسیر ثبیان و ارتباط آن با نظریه نظم جرجانی (حسن کاظمی‌سپهلوئی، سیدابراهیم دیباجی و غلامعباس رضایی‌هشتادری).....	۶۵-۷۳
آسیب شناسی قرآنی-روایی تأویلات کشف المحجوب (صدیقه ابغایی، خلیل حیدری و علی دهقان).....	۷۴-۸۳
جلوه‌های آیات قرآن در نفقة المصدور (اختیار بخشی، احمد نورمند و محمدعلی خوانه‌دارلو).....	۸۴-۱۰۲
بازتاب قرآن کریم در اشعار دلریش ماهیدشتی (علی سلیمی و مسلم خزلی).....	۱۰۳-۱۲۳
نحلی قرآن کریم واحادیث شریف در آثار مصطفی لطفی متقلوطی (طیبه سیفی).....	۱۲۴-۱۳۸
بازتاب نگرش قرآنی-روایی شیعی در اشعار ابن هانی اندلسی (بهنام فارسی، علی صیادانی و ابوالفضل فتحی).....	۱۳۹-۱۵۵
احمد بهجت و فراخوانی میراث قرآنی در داستان کودک (فرامرز میرزایی، هادی نظری منظم و محمد کلاسی).....	۱۵۶-۱۶۵
اقتیاسات قرآنی در دیوان منسوب به امام سجاد (ع) (شهریار هستی، نورالدین پروین و مهدی حاجیان).....	۱۶۶-۱۸۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه لرستان

دوفصلنامه

پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات

سال هفتم، شماره دوم (پیاپی ۱۰)،
پاییز و زمستان ۱۴۰۱

دوفصلنامه
پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات

شماره: ۳۹۶۳-۲۳۸۳

سال هفتم، شماره دوم (پیاپی ۱۰)، پاییز و زمستان ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: دانشگاه لرستان
مدیرمسئول: دکتر سیداسماعیل قاسمی موسوی
سردبیر: دکتر علی نظری
مدیر داخلی: دکتر کبری خسروی

اعضای هیأت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا):

دکتر علی نظری	استاد دانشگاه لرستان
دکتر علی حیدری	استاد دانشگاه لرستان
دکتر یحیی معروف	استاد دانشگاه رازی کرمانشاه
دکتر قاسم فائز	استاد دانشگاه تهران
دکتر غلام عباس رضایی هفتادر	دانشیار دانشگاه تهران
دکتر مرتضی قائمی	استاد دانشگاه بوعلی سینا
دکتر قاسم صحرائی	دانشیار دانشگاه لرستان
دکتر سید محمود میرزایی الحسینی	دانشیار دانشگاه لرستان
دکتر تورج زینی‌وند	استاد دانشگاه رازی کرمانشاه
دکتر یحیی معروف	استاد دانشگاه رازی کرمانشاه

نشانی: خرم‌آباد، کیلومتر ۵ جاده تهران، دانشگاه لرستان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دفتر مجلات
دانشکده. تلفن: ۰۶۶-۳۳۱۲۰۳۲۸

پست الکترونیک: Koran@Lu.ac.ir پایگاه اینترنتی: <http://journals.lu.ac.ir>

دوفصلنامه پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات به استناد نامه‌ی شماره ۳/۱۸/۵۵۶۵۰۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۷ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و مجوز
شماره‌ی ۹۲/۱۳۸۹۷ مورخ ۱۳۹۲/۵/۲۸ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انتشار یافته است.

رویکردهای دوفصلنامه

قرآن کریم و آیات نورانی آن از آغاز نزول، در ادبیات بازتاب چشمگیر و گسترده‌ای داشته است. بدون شک تحلیل و پردازش اثرپذیری و بهره‌مندی ادبیات از این سرچشمه حیات بخش و اقیانوس بی‌کران معرفت در زمینه‌ها و موضوعات مختلف، نیازمند مجال و مقالی فراخ و گسترده است که مقتضی ایجاد فرصت‌های متعددی از جمله مجلات و فصلنامه‌های گوناگون علمی و پژوهشی و علمی-ترویجی و... است.

بر این اساس دوفصلنامه‌ی "پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات" تلاش خواهد نمود که در حوزه‌ی **زبان و ادبیات عربی و فارسی** با رویکردهای ذیل فعالیت نماید:

۱. بررسی زوایای پیدا و پنهان تأثیر قرآن کریم بر ادبیات عربی و فارسی
۲. بررسی تأثیرات قرآن کریم بر واژگان، ساختارها، مضامین و اصطلاحات زبان عربی و فارسی
۳. بررسی تأثیر قرآن کریم بر دانش‌های زبانی مانند صرف، نحو، بلاغت، لغت و...
۴. تحلیل و تبیین شیوه‌های اثرپذیری زبان و متون ادبی کلاسیک و معاصر عربی و فارسی از قرآن کریم بر اساس نظریات و آراء علماء و ادبای پیشین از قبیل بلاغت، نقد و....
۵. تحلیل و تبیین شیوه‌های اثرپذیری زبان و متون ادبی کلاسیک و معاصر عربی و فارسی از قرآن کریم بر اساس نظریات و آراء نوین و معاصر، از قبیل زبان‌شناسی، سبک‌شناسی، معناشناسی، نشانه‌شناسی، متن‌شناسی، بینامتنیت و....
۶. نقد و تحلیل آثار ادبی با معیارها و موازین مفاهیم و آموزه‌ها قرآنی و دینی.
۷. بررسی بازتاب قرآن کریم در ادبیات مقاومت و بیداری اسلامی.

شیوه‌نامه‌ی دوفصلنامه «پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات» دانشگاه لرستان

- مقاله باید حاصل پژوهش علمی به جهت ترویج یکی از موضوعات مرتبط با «پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات» باشد.
- هر مقاله باید شامل چکیده (فارسی و انگلیسی)، کلید واژه‌ها، مقدمه، مواد و روش، اصل بحث، نتیجه‌گیری و منابع باشد.
- چکیده‌ی مقاله، شرح مختصر و جامعی از محتوای مقاله شامل بیان مسئله، هدف، ماهیت و چگونگی پژوهش، نکته‌های مهم بحث و نتیجه است. تعداد کلمات چکیده فارسی و انگلیسی هر کدام از ۲۰۰ کلمه بیشتر نباشد.
- مقدمه‌ی مقاله، بیانگر مسئله‌ی پژوهش است. محقق باید زمینه‌های قبلی پژوهش و ارتباط آن را با موضوع مقاله به اجمال بیان و در پایان به انگیزه‌ی تحقیق اشاره نماید.
- روش کار باید به اجمال بیانگر چگونگی و فرایند انجام پژوهش باشد. تحلیل‌های آماری، روش‌های مورد استفاده به شیوه‌ای مناسب یادآوری شود. داده‌ها و نتایج به دست آمده باید به گونه‌ای منطقی و مفید ارائه شود.
- توضیحات در انتهای مقاله به صورت پی‌نوشت و معادل‌های انگلیسی در متن ذکر شود.
- ارجاعات تمام نقل قول‌ها (مستقیم و غیرمستقیم) باید به صورت (نام خانوادگی نویسنده یا نویسندگان، سال نشر: شماره صفحه) و به شکل درون‌متنی تنظیم شود.
- اگر کتاب بیش از دو نویسنده داشته باشد، پس از نام نخستین نویسنده، عبارت و همکاران نوشته شود.
- اثری که نام نویسنده ندارد، به نام کتاب ارجاع داده شود.
- اثری که توسط مؤسسه یا سازمانی فراهم آمده باشد، به نام مؤسسه یا سازمان ارجاع شود.
- فهرست منابع و مآخذ در پایان مقاله به ترتیب حروف الفبا و به صورت زیر تنظیم شود:

کتاب: نام خانوادگی، نام نویسنده (سال نشر)، **نام کتاب**، نام و نام خانوادگی افراد دخیل (مصحح، مترجم، ویراستار و...)، نوبت چاپ، محل نشر: ناشر.

کتابی که مؤلف ندارد: نام کتاب (سال نشر)، شماره چاپ، محل نشر: ناشر.

کتابی که تألیف یک مؤسسه است: نام مؤسسه (سال نشر)، **نام کتاب**، شماره چاپ، محل نشر: ناشر.

مقاله: نام خانوادگی، نام نویسنده / نویسندگان (سال نشر)، «**عنوان مقاله**»، نام نشریه، دوره / سال، شماره صفحات مقاله.

مجموعه‌ها: نام خانوادگی، نام نویسنده / نویسندگان، (سال نشر)، «**عنوان مقاله**»، نام ویراستار یا گردآورنده، نام مجموعه مقالات، محل نشر: نام ناشر، شماره صفحات مقاله.

پایگاه‌های اینترنتی: نام خانوادگی، نام نویسنده، (آخرین تاریخ و زمان تجدیدنظر در پایگاه اینترنتی)، «**عنوان موضوع**»، نام و آدرس پایگاه اینترنتی.

لوح فشرده: نام خانوادگی، نام نویسنده، (سال نشر)، «**عنوان موضوع**»، نام لوح فشرده، محل نشر: ناشر.

- مقالات در محیط word 2003-2007 حروف چینی شود.

- فاصله‌ی خطوط ۱، حاشیه از دو طرف و بالا ۲/۵ و از پایین ۲ سانتی‌متر باشد و هر مقاله باید حداکثر در ۷۵۰۰ کلمه با قلم بی‌نازنین ۱۳ برای عبارات فارسی و بر پایه‌ی دستور خط مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی نگاشته شود.

- ارجاعات درون متنی و یادداشت‌ها با اندازه‌ی (سایز) ۱۱ و همان قلم باشد.

- صفحه مشخصات نویسنده مستقل از مقاله؛ به ترتیب، عنوان مقاله، نام نویسنده یا نویسندگان، رتبه‌ی علمی و نام دانشگاه یا مؤسسه، و نشانی الکترونیکی نویسنده یا نویسندگان باشد.

- تصویرها، جدول‌ها و نمودارها با مشخصات دقیق در صفحات جداگانه آورده شود.

- مقالات صرفاً به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه نشریات دانشگاه لرستان به نشانی <http://journals.lu.ac.ir> دریافت می‌شود.

- مقالات ارسالی نباید در هیچ مجله یا همایشی ارائه شده باشد و نویسنده متعهد می‌شود تا اعلام

نتیجه‌ی داوری مقاله از سوی هیأت تحریریه دوفصلنامه «پژوهش‌های قرآنی در زبان و ادبیات»

آن را برای هیچ همایش یا مجله‌ای ارسال نکند.

- مقالات بیانگر آرای نویسندگان است و نشریه در این زمینه مسئولیتی ندارد.

- هیأت تحریریه در پذیرش، رد و ویرایش مقاله‌ها آزاد است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«حم * تَنْزِيلٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * كِتَابُ فُصِّلَتْ آيَاتُهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ * بَشِيرًا وَ نَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ» (فصلت: ۱-۴)

ادبیات، شعر و نثر آن، هنری‌ترین راه انتقال و ترویج معانی، مفاهیم، مضامین و آموزه‌های آسمانی قرآن کریم است. دوفصلنامه‌ی پژوهش‌های قرآن کریم در زبان و ادبیات بسیار خرسند است که برای پنجمین بار موفق شد بازتاب و چگونگی اثر پذیری ادبا را از کتاب هدایت قرآن کریم، به مرحله چاپ و انتشار برساند چنانچه تاحدودی توانست نشان دهد که برخی از آثار نثری و شعری ادب فارسی و ادب عربی، چگونه و تا چه حد در انتقال پیام سرشار از بشارت و انداز تنزیل خداوند رحمان و رحیم از زوایای متعدد موفق بوده‌اند. امید است این دوفصلنامه علیرغم بضاعت اندک و مزجاء، نقش خود را در این مهم، ایفا کرده باشد(ان شاء الله).

خالصانه ترین سپاس و تشکر خود را تقدیم می کنم به:

- نویسندگان، داوران و ویراستاران صاحب فضل و اندیشه و قلم
- دکتر محمدرضا حسنی جلیلیان برای ویراستاری عالمانه و دقیق و راهنمایی های سودمند و دلسوزانه

- سرکار خانم دکتر کبری خسروی مدیر محترم داخلی برای یاری بی شائبه و همیشگی
- سرکار خانم رزیتا آقاجری، کارشناس گرامی برای زحمات بی دریغ
- سرکار خانم فرشته هادی پور مرادی برای صفحه آرایی هنرمندانه و شایان

فهرست

صفحه	عنوان
۱	تأثیر قرآن و روایات بر دیوان اشعار ناصر بخارائی علی اکبر افراسیاب پور
۱۹	تناصر قرآنی در دیوان عبدالرحیم برعی مسعود باوان پوری، نعیم عموری، نرگس لرستانی
۳۳	کارکردشناسی واژگانی و بلاغی واژه انعام در آیات قرآن کریم مالک عبدی، فرحناز ساسانی
۴۶	بازتاب اندیشه‌ها و مضامین دینی و قرآنی در داستان‌های کوتاه بنت‌الهدی صدر مهدی جوان‌بخت، محمد میر، علی اصغر حبیبی
۶۵	نظم در تفسیر تبیان و ارتباط آن با نظریه نظم جرجانی حسن کاظمی سهلوانی، سیدابراهیم دیباجی، غلامعباس رضایی هفتادر
۴۷	آسیب شناسی قرآنی روایی تأویلات کشف المحجوب صدیقه ایفایی، خلیل حیدری، علی دهقان
۸۴	جلوه‌های آیات قرآن در نفقه المصدور اختیار بخشی، احمد نورمند، محمدعلی خزانه‌دارلو
۱۰۳	بازتاب قرآن کریم در اشعار دلریش ماهیدشتی علی سلیمی، مسلم خزلی
۱۲۴	تجلی قرآن کریم و احادیث شریف در آثار مصطفی لطفی طیبه سیفی
۱۳۹	بازتاب نگرش قرآنی-روایی شیعی در اشعار ابن هانی اندلسی بهنام فارسی، علی صیادانی، ابولفضل فتحی
۱۵۶	احمد بهجت و فراخوانی میراث قرآنی در داستان کودک فرامرز میرزایی، هادی نظری منظم، محمد کلاشی
۱۶۶	اقتباسات قرآنی در دیوان منسوب به امام سجاد (ع) شهریار همتی، نورالدین پروین، مهدی حاجیان